**Okólnik w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938**

(patrz str. 656)

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

# ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 43 (44) Warszawa, 11 grudnia 1937 r. Rok II

TREŚĆ:



JERZY WITKOWSKI
i
EMANUEL ISERZON

## ROZBIEŻNOŚCI MIĘDZY KSIĘGOWANIEM NIEKTÓRYCH ZASZŁOŚCI U DOSTAWCY I ODBIORCY *)

### II

Rzetelność jest *celem* księgowości. *Środkami* do osiągnięcia tego celu są *prawidła* nauki księgowości. Toteż normy księgowości nie są celem w sobie, lecz środkiem do osiągnięcia końcowego celu księgowości —rzetelności obrazu przedsiębiorstwa.

*) Ob. nr 42 (43) „Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego" str. 639.

Księgi rzetelne mogą uchybiać zasadom prawidłowej księgowości, a więc mogą być nieprawidłowe. Ale nie jest do pomyślenia sytuacja odwrotna: księgi prawidłowe nie mogą być nierzetelne.

Pojęcie prawidłowości ksiąg zawiera już w sobie pojęcie rzetelności. Prawidłowe są te księgi, które odpowiadają dwom wymogom: 1. są zorganizowane zgodnie z nauką księgowości (prawidłowość formalna) i 2. mają treść zgodną z rzeczywistością (prawidłowość materialna, rzetelność).

Księgi handlowe winny być zwierciadłem rzeczywistości. Ale księgowość jest dziełem człowieka i, jak każdy jego twór, odzwierciadla rzeczywistość w tej postaci, w jakiej ją widzi twórca.

Zdarza się często, że na skutek różnic w wykładni umowy każdy z kontrahentów inaczej zaszłość księguje. Jednakże, mimo odmiennego odzwierciedlenia rzeczywistości, te różne księgowania mogą czynić zadość wymogowi zgodności z prawdą — prawdą subiektywną.

Albowiem przez rzeczywistość, z którą zgadzać się winna księgowość, można i należy rozumieć tylko rzeczywistość ustaloną przez autora księgowania — według jego najlepszej wiedzy.

Prawidłowość materialna ksiąg (rzetelność) jest to zgodność ich z rzeczywistością subiektywną.

Mając pojęcie prawidłowości ksiąg za busolę, zanalizujmy wypadki przytoczone w piśmie Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie z dnia 23 września 1937 r. L 8023/37/Zł do Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie *).

I. Odbior a reguluje należność za dostarczony towar wekslami do rąk zastępcy dostawcy. Zastępca dostawcy dyskontuje te weksle bez obliga u osób trzecich a gotowiznę przekazuje dostawcy, raportując, że udzielił odbiorcy bonifikaty bez tytułu lub „z tytułu skonta" (bez wzmianki, że zdyskontował weksle otrzymane od odbiorcy).

Odbiorca obciąża dostawcę za pełną wysokość sumy wekslowej.

Dostawca księguje tylko otrzymanie gotówki w kwocie przekazanej przez zastępcę.

Powstaje rozbieżność w księgowaniu u odbiorcy i dostawcy. Mimo to, *oba księgowania są prawidłowe i rzetelne.* Odbiorca księgował zgodnie z prawidłami księgowości i zgodnie z obiektywną rzeczywistością, dostawca zaś—na podstawie raportu zastępcy—*zgodnie z zasadami księgowości i subiektywną rzeczywistością,* według swej najlepszej wiedzy. Rzecz jasna, że dostawca po wykryciu fałszu w raporcie swego zastępcy winien swoje księgowanie sprostować. Ale konieczność skorygowania zapisu, dokonanego według najlepszej wiedzy, nie czyni księgowości nieprawidłową ani nierzetelną.

II. Stan faktyczny jak sub I — z tą różnicą, że dostawca wiedział o szczegółach transakcji dyskontowej dokonanej przez zastępcę.

Księgowanie u dostawcy jest *nieprawidłowe, jako niezgodne tak z prawdą obiektywną jak subiektywną.*

Księgi dostawcy, jako *nieprawidłowe materialnie,* nie tylko nie uprawniają do ulgi w zakresie podatku przemysłowego, ale nie mogą być nawet materiałem do ustalenia przez władzę wymiarową wysokości obrotu lub dochodu.

*) Ob. nr 42 (43) OBP, str. 639.

Zgodnie z prawdą obiektywną, zaszłości wyżej opisane (sub I i II) winny być księgowane w sposób następujący.

Odbiorca winien obciążyć dostawcę za pełną sumę weksli (bo żadnej bonifikaty od zastępcy dostawcy nie uzyskał).

Dostawca winien obciążyć swego zastępcę i uznać odbiorcę za otrzymane weksle: uznać zastępcę i obciążyć Kasę lub Bank za wpłaconą przez zastępcę gotówkę (uzyskaną z dyskonta); uznać zastępcę i obciążyć koszty handlowe za dyskonto weksli. Księgowanie winno być oparte na prawidłowym raporcie zastępcy.

Dostawca może tę zaszłość zaksięgować również z pominięciem rachunku zastępcy (rachunku rozliczeniowego) w sposób następujący: uznać odbiorcę za otrzymaną od przedstawiciela gotówkę, podając w treści, że ta gotówka pochodzi ze zdyskontowanych weksli otrzymanych od odbiorcy (weksle te należy w treści zapisu wyszczególnić), następnie—uznać odbiorcę i obciążyć koszty handlowe za dyskonto tych weksli. W ten sposób Rachunek Odbiorcy zostanie uznany za całkowitą sumę odpowiadającą sumie wekslowej.

III. Dostawca upoważnia odbiorcę do potrącenia pewnej kwoty z rachunku na rzecz personelu odbiorcy tytułem gratyfikacji. Odbiorca wypłaca tę kwotę w gotowiźnie swemu personelowi.

Dostawca obciąża odbiorcę za pełną cenę kupna i uznaje go za przyznaną bonifikatę.

Odbiorca natomiast uznaje dostawcę za pełną cenę kupna i obciąża go z tytułu wypłaconej na jego rachunek gratyfikacji.

Jakkolwiek zachodzi między obu księgowaniami różnica w wartości przedmiotu kupna sprzedaży, różnica ta, jako wynikła z różnej wykładni porozumienia co do gratyfikacji, nie stanowi dla żadnej ze stron uchybienia dyskwalifikującego księgowanie: oba księgowania są *zgodne conajmniej z rzeczywistością subiektywną.*

W tym wypadku należy dla uzgodnienia księgowania wyjaśnić: czy według zamiaru stron dostawca przyznał odbiorcy bonifikatę w tym celu, ażeby ten ostatni miał możność wypłacenia gratyfikacji swemu personelowi, czy też upoważnił odbiorcę do wypłacenia personelowi gratyfikacji w jego (dostawcy) imieniu i na jego rachunek.

Odpowiednio do uzgodnienia treści porozumienia należy uzgodnić księgowanie.

IV. Zastępca dostawcy przyznaje personelowi odbiorcy gratyfikację w imieniu dostawcy i wypłaca personelowi tę gratyfikację. Zastępca w swoim sprawozdaniu dla dostawcy komunikuje mu, że udzielił odbiorcy bonifikaty na gratyfikację dla personelu.

Odbiorca uznaje dostawcę za pełną wartość nabytego towaru, nie księgując wypłaty gratyfikacji, jako przyznanej i uskutecznionej przez dostawcę.

Dostawca na podstawie raportu swego zastępcy, uznaje odbiorcę za przyznaną mu bonifikatę.

Dostawca na podstawie raportu swego zastępcy był uprawniony do księgowania zgodnie z raportem. Księgowanie to, jako zgodne z prawdą subiektywną, jest *prawidłowe.* Po ustaleniu nieścisłości w raporcie zastępcy, dostawca winien swoje księgowanie skorygować, a mianowicie tylko obciążyć odbiorcę za pełną wartość towaru, a za wypłaconą personelowi sumę obciążyć rachunek kosztów handlowych.

V. Dostawca przyznaje i wypłaca personelowi odbiorcy gratyfikację, księgując wypłatę jako bonifikatę dla odbiorcy.

Księgowanie dostawcy jest *niezgodne z prawdą obiektywną i subiektywną* i, jako takie, jest nieprawidłowe.

Dostawca winien obciążyć odbiorcę za pełną sumę sprzedaży, a za wypłaconą personelowi odbiorcy gratyfikację obciążyć Rk Kosztów Handlowych.

Ocena więc każdego przypadku pod kątem prawidłowości i rzetelności księgowania wymaga *szczegółowej, wnikliwej i ostrożnej analizy.*

Opinia księgowych przytoczona we wspomnianym piśmie Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, że „opisany sposób księgowania u dostawców kosztów dyskonta i gratyfikacji nie jest zgodny ani z rzeczywistością, ani z zasadami prawidłowej księgowości i uczciwego obrotu, jest zatem nieprawidłowy i nierzetelny"—nie może być uważana za trafną. Jest powierzchowna, albowiem brak jej wyczerpującej analizy każdego przypadku.

---



# OKÓLNIKI

## OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 26 LISTOPADA 1937 R. L. D. V. 39640/4/37

**w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938.**

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 31 z 1937 r., poz. 900)

Na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339) Ministerstwo Skarbu zarządza następujące ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938:

## Część I. Ulgi z urzędu.

**Z urzędu** (bez obowiązku składania indywidualnych podań) **zezwala się na prowadzenie:**

1) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorii pierwszej** przedsiębiorstw handlowych:

a) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategoria pierwsza taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 300.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw kinematograficznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział XVI. kategoria pierwsza taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 300.000 złotych;

c) przedsiębiorstw **skupu zawodowego** jaj kurzych oraz pierza i puchu w celach eksportowych przy sumie skupu ponad 700.000 złotych do 1.000.000 złotych pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych;

2) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii drugiej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **hurtowni wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego,** utrzymujących oddziały (filie);

b) **przedsiębiorstw kinematograficznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XVI kategoria pierwsza taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 150.000 złotych;

c) **przedsiębiorstw skupu zawodowego** jaj kurzych oraz pierza i puchu w celach eksportowych przy sumie skupu ponad 500.000 złotych do 700.000 złotych pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych;

d) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategoria pierwsza taryfy, o ile zatrudniać będą najwyżej do 25 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących;

3) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorii drugiej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział I kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 100.000 złotych;

b) **aptek,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XIV kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

c) **przedsiębiorstw kinematograficznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XVI kategoria druga taryfy. o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 60.000 złotych;

d) **hurtowni wyrobów monopolu solnego,** zarówno utrzymujących oddziały (filie), jak i nie utrzymujących oddziałów (filii). o ile wysokość obrotów za rok 1937 nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 7.200 złotych:

e) **biur pośrednictwa handlowego** (cz. II, lit. A, rozdział VI, kategoria druga, p. 4 taryfy), o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów (prowizji) nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 7.200 złotych;

f) **biur wynajmu filmów kinematograficznych,** o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 150.000 złotych;

4) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorii II-b zajęć przemysłowych:**

**zajęć przemysłowych pośrednictwa handlowego,** wymienionych w cz. III lit. D kategoria II-b taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów (prowizji) nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

5) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii trzeciej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wymienionych w cz. II. lit. A rozdział I kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wprowadzających w ciągu 1938 roku sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom oraz nowopowstających w 1938 r., które prowadzić będą, między innymi, również sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, o ile przedsiębiorstwa te odpowiadają warunkom, określonym w cz. II lit. A rozdział I kategoria trzecia taryfy lub wymienionym w cz. I p. 5 lit. a) niniejszego okólnika, a jedynie fakt prowadzenia sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku stanowiłby o zaliczeniu danego przedsiębiorstwa do kategorii drugiej świadectwa przemysłowego (cz. II, lit. A, rozdział I, kategoria druga, punkt 2 lit. k taryfy):

c) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 25.000 złotych;

d) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II, lit. A, rozdział VII, kategoria druga taryfy, o ile zakłady te bez wyszynku trunków zatrudniać będą najwyżej do 12 osób. licząc w tym właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących;

e) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategoria druga taryfy, o ile przedsiębiorstwa te prowadzą sprzedaż następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile zatrudniają od 4 do 12 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach;

f) **oddziałów (filii) hurtowni wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego,** uruchamianych przez hurtowników, działających na mocy umów z dyrekcjami właściwych monopolów, o ile oddziały (filie) te będą uruchamiane w obrębie rejonu, należącego w myśl umowy do hurtownika i prowadzone na koszt hurtownika we własnej jego administracji;

g) **przedsiębiorstw przewozowych,** utrzymujących najwyżej dwa samochody ciężarowe;

h) **przedsiębiorstw autobusów,** utrzymujących najwyżej dwa autobusyy;

i) **księgarni,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział XII kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 złotych;

j) przedsiębiorstw komisowej sprzedaży benzyny z tzw. **„stacji (pomp) benzynowych";**

6) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii czwartej przedsiębiorstw handlowych:**

a) **przedsiębiorstw,** wymienionych w części II lit. A taryfy, rozdziały:

I kategoria trzecia (handel towarowy), VIII (sale bilardowe),

X kategoria trzecia (hotele, pokoje umeblowane, zajazdy i gospody),

XI kategoria trzecia (pensjonaty, również prowadzone sezonowo i pokoje umeblowane ze stołowaniem),

XII kategoria trzecia (księgarnie),

XIII kategoria trzecia (zakłady lecznicze).

XVI kategoria trzecia (przedsiębiorstwa kinematograficzne),

XVII kategoria trzecia (przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scenami),

XIX (wrotniska i ślizgawki),

XXI kategoria trzecia (wydawnictwa utworów drukowanych),

o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 15.000 złotych;

b) **przedsiębiorstw z wyłączną drobną sprzedażą** (tylko konsumentom) **wyrobów monopolu tytoniowego,** powstających w 1938 roku w gminach wiejskich, w których dotychczas nie było żadnego punktu sprzedaży tych wyrobów; do korzystania z wymienionej ulgi nie stoi na przeszkodzie fakt prowadzenia jednocześnie ze sprzedażą wyrobów monopolu tytoniowego sprzedaży artykułów niezbędnych do palenia (bibułek, gilz itp.), względnie ubocznej sprzedaży znaczków pocztowych i stemplowych, blankietów wekslowych, losów loterii państwowej, kart do gry oraz przyborów do palenia i zapalania;

c) **przedsiębiorstw handlu towarowego,** wprowadzającycych w ciągu 1938 roku sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom oraz nowopowstających w 1938 roku, które prowadzić będą, między innymi, również sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku wyłącznie konsumentom, o ile przedsiębiorstwa te odpowiadają warunkom. określonym w cz. II lit. A rozdział I kategoria czwarta taryfy lub wymienionym w cz. I p. 6 lit. a) niniejszego okólnika, a jedynie fakt prowadzenia sprzedaży wyrobów monopolu spirytusowego bez wyszynku stanowiłby o zaliczeniu danego przedsiębiorstwa do kategorii drugiej świadectwa przemysłowego (Cz. II lit. A rozdział I kategoria druga, punkt 2 lit. k. taryfy);

d) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategoria druga taryfy, o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

e) **przedsiębiorstw gastronomicznych,** wymienionych w cz. II lit. A rozdział VII kategoria druga taryfy, o ile przedsiębiorstwa te prowadzą sprzedaż następujących trunków pochodzenia krajowego: piwa, miodu, moszczu i wina owocowego oraz o ile ilość zatrudnionych pracowników nie przekracza 3 osób, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w tych przedsiębiorstwach.

7) **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego kategorii czwartej przedsiębiorstw handlowych:**

a) przedsiębiorstw, wymienionych w części II lit. A taryfy, rozdziały:

I kategoria trzecia i czwarta (handel towarowy),

VIII (sale bilardowe),

IX (zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących),

X kategoria trzecia i czwarta (hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe),

XI kategoria trzecia (pensjonaty, również prowadzone sezonowo i pokoje umeblowane ze stołowaniem),

XII kategoria trzecia (księgarnie),

XIII kategoria trzecia (zakłady lecznicze),

XVI kategoria trzecia (przedsiębiorstwa kinematograficzne),

XVII kategorta trzecia (przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale ze scenami),

XIX (wrotniska i ślizgawki),

XX (magle i maszyny do czesania wełny),

XXI kategoria trzecia (wydawnictwa utworów drukowanych),
o ile wysokość ustalonych za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych;

b) **z ważnością do 6-ciu miesięcy od wydania świadectwa — pensjonatów, utrzymywanych przez właścicieli gospodarstw rolnych** w swoich gospodarstwach poza obrębem gmin miejskich oraz miejscowości klimatycznych i leczniczych, o ile ilość wynajmowanych pokojów nie przekracza liczby 12 (dwunastu); wspomniane pensjonaty zwalnia się nadto od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu za rok 1938;

8) **na podstawie jednego świadectwa przemysłowego,** nabytego dla księgarni:

a) **księgarni** wraz z uboczną sprzedażą materiałów piśmiennych, o ile łączny obrót tych przedsiębiorstw zą rok 1936 nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 50.000 zł i

b) wypożyczalni książek, mieszczących się w jednym lokalu z księgarnią i należących do tego samego właściciela; do osób zatrudnionych w księgarni należy w tym przypadku zaliczać również osoby zatrudnione w wypożyczalni a za obrót, stanowiący podstawę do ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych, przyjmować obrót łączny z księgarni i z wypożyczalni;

9) **bez obowiązku nabywania odrębnych świadectw przemysłowych**:

a) **drobnej sprzedaży wyrobów tytoniowych w przedsiębiorstwach handlowych** (cz. II lit. A taryfy), o ile sprzedaż odbywa się w jednym i tym samym lokalu;

b) **skupu butelek po wyrobach państwowego monopolu spirytusowego** przez przedsiębiorstwa detalicznej sprzedaży tych wyrobów,

c) **ubocznej sprzedaży krajowych pism periodycznych** przez przedsiębiorstwa wymienione w części II lit. A taryfy, rozdziały;

I (handel towarowy),

VII (przedsiębiorstwa gastronomiczne) i

XII (księgarnie);

wspomniane przedsiębiorstwa zwalnia się nadto od obowiązku opłacania podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego przez nie w 1938 roku ze sprzedaży krajowych pism periodycznych;

10) **na podstawie niżej wymienionych kategorii świadectw przemysłowych**:

przedsiębiorstw przemysłowych, wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XIV XVIII i XIX taryfy:

A) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii drugiej**:

a) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XIV i XIX taryfy, a zatrudniających najwyżej 1250 robotników,

b) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVIII taryfy, a zatrudniających najwyżej 625 robotników;

B) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii trzeciej**:

a) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XIV i XIX taryfy. a zatrudniających najwyżej 62 5robotników,

b) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVIII taryfy, a zatrudniających najwyżej 250 robotników;

C) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii czwartej**:

a) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XIV i XIX taryfy, a zatrudniających zarówno przy fabrykacji ręcznej jak i przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 250 robotników,

b) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVIII taryfy, a zatrud-

niających zarówno przy fabrykacji ręcznej, jak i przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 125 robotników;

D) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii piątej**:

a) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XIV taryfy a zatrudniających przy fabrykacji ręcznej ponad 15 do 25 robotników,

przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 10 do 25 robotników;

b) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVIII taryfy, a zatrudniających:

przy fabrykacji ręcznej najwyżej 70 robotników,

przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 35 robotników;

c) przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdział XIX taryfy, a zatrudniających:

przy fabrykacji ręcznej najwyżej 100 robotników,

przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 50 robotników;

E) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii szóstej**:

przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XVIII i XIX taryfy, a zatrudniających:

przy fabrykacji ręcznej najwyżej 25 robotników,

przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 15 robotników:

F) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii siódmej**:

przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. C rozdziały XVIII i XIX taryfy, a zatrudniających:

przy fabrykacji ręcznej najwyżej 12 robotników,

przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 10 robotników:

11) na podstawie niżej wymienionych kategorii świadectw przemysłowych:

przedsiębiorstw wykonywania filmów dla kinematografów, wymienionych w cz. II lit. C rozdział XVII taryfy;

a) **na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii piątej**:

przedsiębiorstw wykonywania polskich filmów pełnoprogramowych;

b) na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii ósmej przedsiębiorstw wykonywania polskich filmów krótkometrażowych (dodatków filmowych do obrazu głównego w programie, których długość nie przekracza dziewięćset metrów).

## Część II. Ulgi indywidualne.

A. **Na skutek indywidualnych podań płatników upoważnia się**:

1) **urzędy skarbowe** do:

a) zezwolenia **przedsiębiorstwom wymienionym w cz. II lit. A rozdziały I, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XIX, XX i XXI taryfy** na nabywanie świadectwa przemysłowego kategorii czwartej lub półrocznego (za cenę półrocznego) kategorii trzeciej zamiast ustawowo przewidzianej kategorii trzeciej oraz półrocznego (za cenę półrocznego) kategorii czwartej zamiast ustawowo przewidzianego całorocznego kategorii czwartej w przypadkach nie podpadających pod ulgi lub nie objętych ulgami z części I niniejszego okólnika oraz w przypadkach uruchomienia przedsiębiorstwa w latach 1937 lub 1938;

b) zezwalania na prowadzenie **wypożyczalni książek (biblioteki, czytelni)** w m. st. Warszawie oraz miejscowościach. zaliczonych w myśl cz. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, do I klasy miejscowości, na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii czwartej przedsiębiorstw handlowych, o ile wysokość obrotów ustalonych za rok 1936 względnie obro-

tów osiąganych w 1937 roku lub spodziewanych w 1938 roku w przedsiębiorstwach nowopowstałych, nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 5.000 złotych:

c) **zwalniania przedsiębiorstw wymienionych w cz. II lit. A rozdziały: I—kat. czwarta, IX, X—kat. czwarta, XI — kat. trzecia i XX taryfy** od obowiązku nabywania świadectwa przemysłowego, o ile wysokość obrotów ustalonych za rok 1936, względnie obrotów osiąganych w 1937 roku lub spodziewanych w 1938 roku w przedsiębiorstwach nowopowstałych, nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty 2.000 złotych;

d) zwalniania od obowiązku nabywania świadectw przemysłowych, względnie zezwalania na nabywanie półrocznych (zamiast całorocznych) świadectw przemysłowych **przedsiębiorstwom handlu rozwoźnego** (kategoria V a) **oraz handlu obnośnego** (kategoria V b);

e) zezwalania **przedsiębiorstwom przemysłowym** wymienionym w cz. II lit. C rozdziały XVIII i XIX taryfy kat. VI i VII na **dodatkowe zatrudnienie** robotników w okresie najwyżej **60 dni** ponad normy ulgowe ustalone w części I pkt 10 lit. E i F niniejszego okólnika z tym, że przedsiębiorstwo prowadzone na podstawie **świadectwa przemysłowego kategorii szóstej** może dodatkowo zatrudnić przy fabrykacji ręcznej najwyżej 5 robotników, a przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 3 robotników, natomiast przedsiębiorstwo prowadzone na podstawie **świadectwa przemysłowego kategorii siódmej** — przy fabrykacji ręcznej najwyżej 3 robotników, zaś przy stosowaniu silników mechanicznych najwyżej 2 robotników;

2) **izby skarbowe** (Urząd Wojewódzki Śląski):

a) do przyznawania ulg w świadectwach przemysłowych na rok 1938 nie objętych postanowieniami części I niniejszego okólnika oraz przekraczających uprawnienia urzędów skarbowych w zakresie indywidualnych ulg przewidziane w części II niniejszego okólnika,

b) do darowania płatnikom skutków wniesienia podań o ulgi po terminach poniżej wyznaczonych.

Termin na wznoszenie podań o ulgi z części II niniejszego okólnika wyznacza się do dnia 31 grudnia 1937 r. włącznie. O ile chodzi o przedsiębiorstwa uruchamiane w 1938 roku lub wykonywane sezonowo w 1938 roku, podania o ulgi winny być wnoszone w terminie do dni 14 po uruchomieniu (rozpoczęciu wykonywania) przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego.

Podania o ulgi należy wnosić do właściwego urzędu skarbowego.

Postanowienia izb skarbowych (Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) na wniesione do dnia 31 grudnia 1937 r., podania o ulgi winny być wydane i doręczone płatnikom w terminie do dnia 1 maja 1938 r. Postanowienia urzędów skarbowych na wniesione do dnia 31 grudnia 1937 r., podania o ulgi—w terminie do dnia 1 kwietnia 1938 r.

Na podania o ulgi w świadectwach przemysłowych dla przedsiębiorstw uruchamianych lub wykonywanych sezonowo w 1938 roku, izby skarbowe (Urząd Wojewódzki Śląski) powinny wydać postanowienia i doręczyć je płatnikom w terminie 10 tygodni od daty złożenia podania, natomiast urzędy skarbowe—w terminie 8 tygodni od daty złożenia podania.

W razie niewydania lub niedoręczenia postanowienia w zakreślonych wyżej terminach, uważa się wyrażoną w podaniu prośbę za uwzględnioną całkowicie, jeżeli uprawnioną do jej przyznania jest izba skarbowa (Urząd Wojewódzki Śląski) lub też za uwzględnioną w granicy najwyższej ulgi przewidzianej dla danego przedsiębiorstwa w części II niniejszego okólnika, jeżeli chodzi o uprawnienia przewidziane w tej części okólnika dla urzędów skarbowych.

Podania złożone po terminie pozostawiane będą bez rozpatrzenia. O pozostawieniu podania bez rozpatrzenia urząd skarbowy zawiadomi płatnika pisemnie.

B. **Na skutek indywidualnych podań płatników bądź też z urzędu** — przy sposobności lustracji przedsiębiorstwa— **upoważnia się urzędy skarbowe do**:

zezwalania na prowadzenie **przedsiębiorstw przemysłowych, zajęć rzemieślniczych i rękodzielniczych, dorożkarstwa i furmaństwa** wymienionych w cz. II lit. C rozdział XIX taryfy stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym **na podstawie półrocznego** (za cenę półrocznego) **świadectwa przemysłowego bądź bez świadectwa przemysłowego,** o ile przedsiębiorstwo prowadzone jest wyłącznie przez samego właściciela.

## Część III. Ulgi w zaklasowaniu miejscowości

Przedsiębiorstwom położonym na obszarze niżej wymienionych miejscowości zezwala się z urzędu na nabywanie świadectw przemysłowych na rok 1938 według cen dla miejscowości:

1) klasy III—na obszarze miasta Pszczyny oraz gmin: Brzezinka i Brzęczkowice w województwie śląskim,

2) klasy IV — na obszarze miast: Limanowa i Ropczyce w województwie krakowskim,

3) klasy IV—na obszarze miasta Gniewa w województwie pomorskim,

4) klasy IV—na obszarze miasta Odolanowa w województwie poznańskim.

## Uwagi do okólnika

1. Za obrót, stanowiący podstawę do korzystania z ulg przy nabywaniu świadectwa przemysłowego na rok 1938, uważa się:

a) w przedsiębiorstwach. które w latach 1936 i 1937 opłacały podatek przemysłowy od obrotu w formie **ryczałtu** (rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 lutego 1936 r. Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 98).

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| według | grupy | 1 | sumę | zł | 1.500 |
| „ | „ | 2 | „ | „ | 2.000 |
| „ | „ | 3 | „ | „ | 2.600 |
| „ | „ | 4 | „ | „ | 3.200 |
| „ | „ | 5 | „ | „ | 4.000 |
| „ | „ | 6 | „ | „ | 5.000 |
| „ | „ | 7 | „ | „ | 6.000 |
| „ | „ | 8 | „ | „ | 7.000 |
| „ | „ | 9 | „ | „ | 8.000 |
| „ | „ | 10 | „ | „ | 9.000 |
| „ | „ | 11 | „ | „ | 10.000 |
| „ | „ | 12 | „ | „ | 12.000 |
| „ | „ | 13 | „ | „ | 14.000 |
| „ | „ | 14 | „ | „ | 16.000 |
| „ | „ | 15 | „ | „ | 18.000 |
| „ | „ | 16 | „ | „ | 20.000 |
| „ | „ | 17 | „ | „ | 23.000 |
| „ | „ | 18 | „ | „ | 26.000 |
| „ | „ | 19 | „ | „ | 29.000 |
| „ | „ | 20 | „ | „ | 32.000 |
| „ | „ | 21 | „ | „ | 35.000 |
| „ | „ | 22 | „ | „ | 38.000 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| według grupy | | 23 | sumę | zł | 41.000 |
| " | " | 24 | " | " | 44.000 |
| " | " | 25 | " | " | 47.000 |
| " | " | 26 | " | " | 50.000 |

przy czym przy szeregowaniu do powyższych grup nie należy brać pod uwagę obrotów osiągniętych przez te przedsiębiorstwa ze sprzedaży artykułów podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu;

b) w innych przedsiębiorstwach, o ile przedmiotem ich handlu są artykuły podlegające podatkowi scalonemu — **ogólny przychód brutto za rok 1936,** osiągnięty ze sprzedaży artykułów, podlegających jak również i nie podlegających podatkowi scalonemu; w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż wyrobów państwowego monopolu tytoniowego i spirytusowego oraz w hurtowniach wyrobów monopolu solnego, jako obrót osiągnięty ze sprzedaży tych wyrobów przyjmuje się sumę stanowiącą różnicę między ceną pobieraną przez państwowy monopol, a wyznaczoną przez tenże monopol ceną sprzedażną.

**2.** W przedsiębiorstwach nowopowstałych (lata 1937 i 1938), jak również i w poprzednio istniejących przedsiębiorstwach handlowych, **wysokość obrotu podlegającego podatkowi scalonemu,** w przypadku nieposiadania przez władze skarbowe odpowiedniego materiału **winna być ustalona** bądź na podstawie ksiąg handlowych, o ile one są w przedsiębiorstwie prowadzone, bądź na podstawie oceny urzędów skarbowych, ewentualnie przy współudziale biegłych.

**3.** Obrotów wewnętrznych (art. 5 ust. (2) (ustawy o państwowym podatku przemysłowym) nie wlicza się do ogólnego obrotu przedsiębiorstwa przekazującego, stanowiącego podstawę do korzystania z ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938.

**4.** Ulga z urzędu (cześć I okólnika) przysługuje przedsiębiorstwom (zajęciom przemysłowym), którym nakazy płatnicze na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936 zostały doręczone przed dniem 31 grudnia 1937 r. W przypadku niedoręczenia nakazu w powyższym terminie, ulga z urzędu nie przysługuje i może być udzielona jedynie na skutek indywidualnego podania płatnika, złożonego w terminie zakreślonym w części II okólnika.

**5.** Przeniesienie przedsiębiorstwa z jednej ulicy na drugą w obrębie jednej i tej samej miejscowości oraz zmiana osoby właściciela przedsiębiorstwa nie wyłącza prawa do ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938, jeżeli przedsiębiorstwo nie zmieniło ani zakresu, ani przedmiotu swojej działalności.

**6.** Płatnicy, którzy oprócz sprzedaży produktów własnego wyrobu, dokonywanej w tym samym lokalu, gdzie mieści się zakład przemysłowy, prowadzą również sprzedaż towarów obcego pochodzenia mogą korzystać z ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938, przy czym podstawę do przyznania ulgi stanowi w tym przypadku obrót, osiągnięty ze sprzedaży towarów (produktów) obcej produkcji.

**7.** Hurtownie wyrobów monopolu spirytusowego, tytoniowego i solnego, nie utrzymujące oddziałów (filii) mogą być prowadzone na podstawie świadectw przemysłowych kategorii II przedsiębiorstw handlowych z mocy samej ustawy o państwowym podatku przemysłowym (rozdz. VI cz. II lit. A taryfy).

**8.** Przedsiębiorstwa komisowe oraz pośrednictwa handlowego prowadzone łącznie z przedsiębiorstwem handlu towarowego na podstawie jednego świadectwa przemysłowego, mogą korzystać jedynie z ulg przewidzianych w części II lit. A pkt. 2 niniejszego okólnika.

**9.** W celu uniknięcia nieporozumień, czy przedsiębiorstwo powstało w II półroczu 1838 roku, czy też prowadzone jest na podstawie półrocznego ulgowego świadectwa przemysłowego, na deklaracjach i świadectwach przemysłowych należy umieścić odpowiednią adnotację.

Podsekretarz Stanu:
(—) Kajetan Morawski

---

# KALENDARZ PODATKOWY

## W grudniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

**Do 5 grudnia 1937 r.**—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 listopada 1937 r.

**Do 7 grudnia 1937 r.**—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w listopadzie 1937 r.

**Do 20 grudnia 1937 r.** — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni grudnia 1937 r.

**Do 25 grudnia 1937 r.** — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu listopadzie 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

**Do 31 grudnia 1937 r.**—świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne na r. 1938.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w grudniu 1937 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w grudniu 1937 r.

# PORADNIA

*R. Ż.*

1. Dla uniknięcia nieporozumień należy **zaliczki, otrzymywane przez członka zarządu na poczet poborów,** które mogą mu być przyznane przez walne zgromadzenie, traktować jako udzielane temu zarządcy pożyczki (obciążając tymi kwotami rachunek osobisty zarządcy). Odpowiednio do tego stanowiska, należy zmienić uchwałę walnego zgromadzenia o „zaliczkach na pobory, które zostaną ewentualne przyznane" („upoważnia się zarząd do udzielania p. N pożyczek w ciągu roku gospodarczego do kwoty...; kwota udzielonych pożyczek zostanie zarachowana na należność z tytułu uposażenia za pełnienie przez N funkcyj członka zarządu, o ile walne zgromadzenie przyzna p. N takie wynagrodzenie; gdyby walne zgromadzenie uposażenia nie przyznało, p. N obowiązany będzie należność z tytułu pożyczek zwrócić spółce do dnia...")—Po uchwaleniu przez walne zgromadzenie uposażenia należy uznać konto osobiste zarządcy za kwotę przyznanego wynagrodzenia i od tej kwoty zapłacić podatek od uposażeń.

2. Według brzmienia art. 3 ust. 1 ustawy **o ulgach dla nowowznoszonych budowli** (poz. 183 1933 r. DURP), prawo potrącenia z ogólnego dochodu kosztów budowy domu mieszkalnego służy osobom podlegającym podatkowi dochodowemu według Działu I i II ustawy o podatku dochodowym, a więc również—osobom otrzymującym uposażenie.

Musimy ostrzec przed nieporozumieniem: **nie cały koszt budowy** jest potrącalny, lecz tylko ta suma dochodu za dany rok. która została rzeczywiście zużyta na budowę. Jeśli np. budowa kosztowała 100.000 zł. a podatnik uzyskał roczny dochód 20.000 zł. z czego na utrzymanie zużył 10.000 zł., zaś 10.000 zł—na budowę (resztę kosztów poniósł z innych funduszów) —potrąceniu ulega tylko kwota 10.000 zł.



*Zetel.*

1. Używanie wyrazu „dyplomowany" nie możemy uznać za dopuszczalne. Używanie przymiotnika „wykwalifikowany" jest dopuszczalne.

2. Art. 246 § 3 i art. 420 § 3 K. H. dotyczące spółek z o. o. i spółek akcyjnych przewidują wyraźnie, że **o ile spółka rozpoczęła działalność w drugiej połowie roku obrotowego, można rachunki za ten rok połączyć z rachunkami za rok następny.** Nie widzimy przeszkody do takiego postępowania dla firmy jednoosobowej lub spółki jawnej albo komandytowej. § 20 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku dochodowym przewiduje możliwość takiego postępowania **dla wszystkich bez wyjątku płatników** prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze.

3. Istnieje zwyczaj prowadzenia rachunkowości za dany okres operacyjny w osobnych księgach przeznaczonych wyłącznie dla tego roku operacyjnego.

4. Przy umowie najmu pracy na czas nieokreślony należy pracownikowi umysłowemu pracę wypowiedzieć na trzy miesiące przed końcem miesiąca, z którego upływem ma rozwiązanie nastąpić — niezależnie od długości okresu, przez który pracownik w przedsiębiorstwie pracował.

5. Jest Pan w błędzie. Według taryfy normalnej świadectw przemysłowych kategoria świadectwa dla handlu towarowego nie jest zależna od wysokości obrotu. Taryfa przez kategorię trzecią rozumie drobną sprzedaż wyłącznie spożywcom.

Jak to ustaliła judykatura, **decydującym** w tym wypadku **jest nie fakt, kto faktycznie towar w przedsiębiorstwie nabywa,** ponieważ sprzedawca nie ma możności ani obowiązku legitymowania nabywców dla ustalenia, czy ma do czynia z konsumentem, czy też z drobnym kupcem, lecz—**ogólne nastawienie danego rodzaju handlu na określony kontyngent klienteli** (wyroki Sądu Najwyższego z dn. 12 listopada 1935 r. 3 K 1252/35 i 10 lutego 1936 r., 3 K 1936/35.)



*T. W. Warszawa.*

Jeśli chodzi o osobę fizyczną zysk sanacyjny nie podlega opodatkowaniu. Z drugiej strony, **strata na ugodach z dłużnikami jest niewątpliwie potrącalna.** Dowodem odpisania na straty bonifikat udzielonych dłużnikom są listy regulacyjne.

*H. L.*

Księgowanie prawidłowe. Wystąpienie spólnika należy uwidocznić w rejestrze handlowym.

*EMGE 5.*

1. W myśl art. 374 Kodeksu Handlowego **w umowach między spółką akcyjną a członkami zarządu,** spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnicy powołani uchwałą walnego zgromadzenia. Toteż niedoposzczulne jest udzielenie przez zarząd pożyczki prezesowi Zarządu bez zgody rady nadzorczej. Jest to zresztą kwestia dotycząca stosunków wewnętrznych spółki akcyjnej. Władza skarbowa nie ma tytułu do kwestionowania ważności udzielonej pożyżczki.

2. Ob. wyżej odpowiedź R. Ż.

3. Dla osądzenia, czy suma wypłacona dzierżawcy hotelu przez właściciela nieruchomości jest stratą potrącalną w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym, musimy znać motywy wyroku sądu polubownego, okoliczności, w jakich zapadł, oraz cel eksmisji.

*Buchalter W. N.*

1. Nie jest dozwolone **pobieranie za wyroby monopolowe cen innych aniżeli ustalono przez Ministra Skarbu.** Zakaz jest zawarty w art. 61 DURP 1932 poz. 586. Art. 78 ustawy karnej skarbowej przewiduje za naruszenie tego zakazu karę pieniężną w wysokości 50—100 krotnej różnicy ceny.

2. Pytanie jest niezrozumiałe. Transakcja gotówkowa nie może przecież przejść przez dziennik memoriałowy.

3. Postępowanie prawidłowe.

4. Według ust. 7 § 14 ustawy o podatku dochodowym władze wymiarowe są uprawnione do żądania od płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe tabeli amortyzacyjnej.

5. Sumy wypłacane robotnikom mogą być zapisywane do kasy podręcznej a z końcem miesiąca—przenoszone do księgowości głównej.

6. „Brudna kasa" nie jest podkładem buchalteryjnym. Asygnaty kasowe są dostatecznym dowodem.

7. Prowadzenie księgi magazynowej nie jest konieczne. Wartość wyproduko-

wanych wyrobów można z Rachunku Produkcji przenieść wprost na Rachunek Gotowych Wyrobów.

*H. S. Rybnik.*

Nie udzielamy listownych odpowiedzi.

Przez wydanie nabytego towaru własność przechodzi ze sprzedawcy na nabywcę. Uważamy, że skoro nabywca towar przyjął, wyważył i związał, to, jakkolwiek pozostawił towar w magazynie sprzedawcy, stał się właścicielem tego towaru. Przez przyjęcie przez sprzedawcę tego towaru do swego magazynu na skład, została zawarta nowa umowa o przechowanie towaru, przewidziana w art. 523 Kodeksu Zobowiązań.

Według § 109 ust. 2 pkt c rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej towary przdjęte na przechowanie nie uważa się za „należące do przedsiębiorstwa", a więc nie ciąży na nich prawo zastawu służące Skarbowi Państwa z tytułu podatku przemysłowego na „przedmiotach należących do przedsiębiorstwa".

---

## Skorowidz rzeczowy



*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.



**Wydawca:** Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
**Redakcja:** Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
**Administracja:** Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się
**Prenumerata** wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
**Ceny ogłoszeń:** 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25
Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15